

Inka Jelínková - Co se to tatínkovi stalo

Dneska je to pět let, co umřela maminka.

Řekl mi to ráno tatínek. Při snídani. Namazal si suchar, vyndal z lahvičky ten zelený prášek, co už tejden každý ráno polyká, zapil ho kafem.

"Dnes je to pět let, co umřela maminka," řekl. "Byly ti tři roky."

"Hm," udělal jsem v kaši další tunel.

"Jez, nešťourej se v tom," napomenul mě tatínek. Nebyl naštvanej. Když si zval ten prášek, nikdy se pak nezlobil.

"Přineseš ho už tenhle tejden?" zeptal jsem se jakoby nic a nabral jsem na lžici obrovský kopec kaše.

"To myslíš zase toho pejska?" vzdychnul tatínek. Vypadal najednou unaveně. Je fakt, že jsem o to pejskovi mluvil skoro pořád.

"Už jsem ti přece říkal, že pejsci od nás z výzkumáku nejsou na hraní. Jsou jiní než normální pejsci."

"Aha." Posledně mi to už vysvětloval, ale já tomu moc nerozuměl. "Jak jiní?"

"No, dávají se jim různé injekce a pilulky a zkoumá se, jak se pak budou chovat. A oni pak třeba víc koušou nebo se jim změní srst nebo tak. Jasně?"

"Jo. A jaký pilulky? Jako ty tvoje zelený?"

Tatínek se zarazil. "Takové podobné," řekl pomalu.

Myslel jsem na pejsky u tatínka v práci, pejsky s dlouhejšma červenejšma chlupama, zavřený v klecích, ve kterých je jaktěživo nikdo nepohládí.

Večer se tatínek vrátil hrozně neklidnej. Vlastně vždycky večer je teď neklidnej.

Sednul si ke stolu, chvílku bubnoval prsty a pak vyndal lahvičku s pilulkami.

"Ale ještě není ráno," připomněl jsem mu. Zarazil se a vykulil na mě oči.

"Cože?" ruka s pilulkou se mu třásla. Podíval jsem se jinam.

"Aha - myslíš ty prášky." Tatínek se nervózně zasmál a podíval se do dlaně.

"No víš - ty prášky - moc mi pomáhají. Jsou moc fajn. Když si jeden vezmu, víš," tatínkovy oči se zaleskly, "když si ho vezmu, je mi hrozně dobře." Pak posmutněl. "A když je nemám, je mi zle," dodal spíš pro sebe.

Koukal jsem na dlaždičky a mlčel jsem.

"Co dělaj tvoji pejsci?" zeptal jsem se u večeře. Tatínek polknul polívku a podíval se na mě.

"No - víš - " zaváhal.

"Co je s nimi?" tušil jsem něco zlého.

"Byli prostě v poslední době hrozně divní, víš. Všechno je lekalo, báli se každého šustnutí. Tak jsme jim přestali dávat ty pilulky, ale oni už bez nich nemohli být.

Moc se trápili, víš." Tatínek se odmlčel. Nespouštěl jsem z něho oči.

"Nakonec... nakonec jsme je museli utratit. Aby se už netrápili, chápeš?"

"Jak utratit?" v krku jsem měl knedlík.

"No prostě otrávit. Jedem." Řekl neochotně tatínek.

"Jakým jedem?" zeptal jsem se přiškrceně. "Jako máme ve sklepě na krysy?"

"Takovým podobným," řekl tatínek. "A nemluv pořád při jídle." Zamračil se, bubnoval prsty o stůl a pak vyndal zase tu lahvičku se zelenými tabletkami.

"Co koukáš," obořil se na mě najednou. Začal jsem trochu pofňukávat, ale tentokrát to na něho neplatilo.

Pak byly konečně prázdniny a když jsem se po dvou tejdnech vrátil z tábora, čekal mě tatínek jako vždycky na nádraží.

Teda - skoro bych ho nepoznal, kdyby se ke mně sám nehlásil.

"Ahoj, kamaráde," řekl a hlas měl chraplavý jako při kašli.

Vzal mě za ruku a šli jsme domů.

"Ty máš kašel?" zeptal jsem se ho.

"Ne," řekl. "A mlč." Po očku jsem se na něho kouknul; trochu jsem se bál, byl najednou takovej nějaký cizí. Pak jsem to ale přece jen nevydržel.

"Tatínku, jak to, že se neholíš? Já - to je legrační - rostou ti rezavý fousy!"

Tatínek se trochu zamračil a zrychlil krok.

"Tatínku, mně se zdá, že ti i vlasy zčervenaly!" Ale tatínek neodpovídal, jen pořád víc a víc natahoval nohy, sotva jsem mu stačil. Párkrát se ohlídl. Taky jsem se otočil, ale on mě zatahal za ruku a zasyčel:

"Neobracej se! A pospěš si, ať už jsme doma."

Vůbec se mě nezeptal, jak jsem se měl na prázdninách!

Když jsme dorazili domů, tatínek za námi zavřel dveře a zapnul bezpečnostní zámek.

"Proč zamykáš, tatínku?" podivil jsem se. Tatínek jen něco zavrčel, strčil si klíč do kapsy a šel k oknu. Poodhrnul záclonu a koukal na cestu mezi naším a protějším domkem. Rozhlídl jsem se a viděl, že všude je hroznej binec. Postele byly neustlaný a na stole špinavý nádobí.

Vtom řekl tatínek od okna chraptivým hlasem:

"Hrozí mi veliké nebezpečí, víš. Jdou po mně. Musím být hrozně opatrný."

Vykulil jsem oči. Páni!

"Kdo, tati? Kdo po tobě jde?"

Tatínek zavrčel: "Tomu bys nerozuměl." Zatáhl záclonu a spustil roletu. Šel jsem k vypínači, ale tatínkův hlas mě zastavil:

"Nerozsvěcej!" štěknul.

Namouduši, tatínek vrčel jako opravdickej pes.

K večeři jsme dostal suchary. Jen tak, bez ničeho.

"Já je takhle nerad," zamračil jsem se.

Tatínek něco nespokojeně zamručel a přinesl mi ještě kus starýho sejra.

"No tak na, ber!" houknul na mě. Jenže já nemohl spustit oči z jeho ruky, která mi ten sejra podávala. Byla na hřbetě porostlá jemnejma červenejma chloupkama, který se ztrácely až v rukávu svetru. Rukáv byl od něčeho umazanej.

Podíval jsem se tatínkovi do tváře. S jeho očima se taky něco stalo - už nebyly kulatý a modrý. Byly cizí, divně zúžený a zbarvený do žluta.

Rychle jsem sklopil pohled na suchar před sebou a potichu jsem polkl. Bylo mi najednou úzko.

"No co je," zachrptěl tatínek. Seděl jsem a díval se na ten suchar a neodvažoval se pohnout. Suchar byl na okraji už trochu plesnivej. Začal jsem popotahovat.

"Nebul, už jsi velký kluk. No tak nebreč, slyšíš, ještě tě někdo uslyší!" bručel tatínek, pak se zvedl a přinesl si z kuchyně vlhký červenej balíček a hodil ho na talíř. Všiml jsem si, že se při chůzi hrbí. Jako opice v ZOO, když zkoušely chodit po dvou.

"No vida - už nebulíš," tatínek natáhl ruku s červenejma chlupama, jako když mě chce pohladit po hlavě, a nehty měl nestříhaný a špinavý. Báľ jsem se uhnout a on mě podrbl za ušima.

"Tak už se neboj a jez. Však se jim nějak ubráníme," řekl.

Kousl jsem do sucharu na tom místě, kde nebyl plesnivej, a tatínek si zatím rozbalil svůj mokrej balíček. Byl v něm kus syrovýho masa a tatínek ho krájel nožem na malý kousky a dával si je do pusy.

Zůstal jsem na něho koukat.

"Co zas čumíš, sakra!" obořil se na mě. Nepamatoval jsem, že by takhle někdy mluvil.

"Nebo chceš taky?" a nabídl mi nožem krvavý kousek masa.

Udělal se mi špatně.

"Ty to jíš jen tak, bez vaření?" špitl jsem užasle.

Tatínek se zarazil, jako by ho to překvapilo, podíval se na maso a pak ledabyle prohodil:

"Vaření je jen ztráta času. Takhle to stejně chutná líp. No schválně - zkus to, ochutnej!"

Byl jsem docela zvědavěj, a tak jsem si vzal ten kousek masa z jeho nože a snědl ho.

Nebylo to špatný, ale dost bez chuti.

"Tak co?" zeptal se tatínek povzbudivě. Nalil si vodu a vyndal své pilulky.

"Ještě je polykáš?" zeptal jsem se nesměle.

Tatínek se zase zarazil a pak zavrčel:

"Potřebuju je, no. Bez nich to prostě nejde. S tím už se nedá nic dělat, kamaráde."

Ráno jsem si zase vzal k snídani od tatínka maso, na suchary, zase o něco plesnivější než včera, jsem moc chuť neměl.

Pak jsem si sednul k terminálu a připojil se na školní vysílání. Ale tatínek vyskočil z postele, kde ležel stočený do klubíčka, a terminál mi vypnul.

"Škola teď nebude," zavrčel. Ani jsem z toho nějak neměl radost.

"Proč?" zeptal jsem se.

"Je to nebezpečné. Bude lepší, když si budou lidi myslet, že už tady nebydlíme."

"Ale jestli se neohlásím, budou se po mně ze školy shánět," namítl jsem.

Tatínek si lehl zpátky na postel.

"Nebudou," zabručel ledabyle. "Já tam dal zprávu, že jsme se odstěhovali."

Zůstal jsem na něho civět.

Tatínek se celý den válel na posteli, v chumlu špinavejch peřin, a spal a spal. Červený fousy mu rostly skoro až u očí.

V poledne jsme měl hlad a tak jsem prosmejčil celou kuchyň. Lednička byla narvaná akorát mokvajícima červenějma balíčkama. V umejvači byly hora špinavýho nádobí, pokrytýho plísní, a z krvavejch papírů, co se všude povalovaly, šel hnusnej hnilobnej puch.

Snědl jsem marmeládu a sardinky a sušený fíky a starý lepkavý bonbóny, co jsem našel ve spíži.

Pak jsem si pustil svou nejmilejší pohádku o princí z Aldebaranu, jen tak bez zvuku, abych nezbudil tatínka. Pustil jsem si ji dvakrát.

Taky jsem přemýšlel, co bude dál se školou. Bylo mi divný, že tatínkovi najednou nevadí, že se neučím, ale docela se mi to líbilo.

"Tatínku, nejseš nemocnej?" zeptal jsem se při večeři trochu bázlivě. Překvapeně se na mně podíval těma svejma žlutejma očima.

"No - svým způsobem asi jo. Svým způsobem," řekl pomalu.

"A vyléčíš se?" zeptal jsem se s nadějí.

"Ne," zachraptěl, "nechci."

"Nechceš?" užal jsem. Bylo mi do breku. "Jak to, že nechceš?"

"Stejně by to už nešlo - je moc pozdě, víš."

Úzkostí se mi udělal v krku knedlík. "To umřeš, tatínku?"

"Každý jednou umře," řekl tatínek.

"Jako maminka, vid'. Jako ti pejsci," začal jsem pofňukávat.

"Ty pejsky otrávil. Aby se netrápili. To bylo něco jiného. A nebreč."

Přes slzy jsem viděl, jak si vysypal na dlaň zelený pilulky a hodil si je do pusy.

Rozbrečel jsem se ještě víc. Nemohl jsem si prostě pomoci.

"Vstávej!" probudil mě tatínkův naléhavěj šepot. Vyděšeně jsem otevřel oči. Tatínek stál shrbeně u dveří a z krku mu vycházelo tichounké vrčení. Bylo ráno.

"Co je?" zašeptal jsem s úzkostí.

"Někdo číhá za dveřmi," tatínek si dal prst před pusou, "nehýbej se!"

Za dveřma se ozvalo:

"Haló - pane doktore! Nefunguje vám zvonek! Jste doma?" Byl to hlas naší sousedky.

Oddychl jsem si.

"To je jen ta babka od vedle, tati," řekl jsem vesele.

"Tiše - to může být léčka!" zavrčel tatínek. To mě nenapadlo. Zvadnul jsem a mlčky poslouchal, jak ten někdo přede dveřma chvíli ještě mumlá a pak odchází pryč.

"To nebyla žádná sousedka," řekl tatínek. "Byli to - oni."

Jeho hlas byl čím dál chraptivější, takže už jsem mu místama vůbec nerozuměl.

Uběhly tři dny.

Tatínek byl od té divný návštěvy hrozně nesvůj a nakonec se rozhodl, že se přestěhujeme dolů do krytu. Náš kryt není vlastně opravidckej kryt, je to vlastně jen sklep bez oken, akorát má záchod, klimatizaci a bezpečnostní dveře na kód. Nanosili jsme do něho zásoby z kuchyně a starý časopisy, ale terminál nechal tatínek v pokoji. To mě štvalo, protože jsem si zvyknul pouštět si dokola své pohádky, když jsem se teď nemusel učit.

Na tatínka jsem se už raději nekoukal. Bylo mi úzko, když jsem viděl jeho chlupatej obličej, nos, kterej se mu nějak protáhl dopředu, a jeho žlutý oči.

Včera ze sebe strhal šaty, vztekla přitom mručel a já si všimnul, že už je chlupatej úplně celej. Od té doby se už neoblíkal a taky začal více běhat po čtyřech. Celej den spal na matracích v koutě a já se děsně otravoval. Navíc nám ubejvalo jídlo a tatínek se bál nakupovat.

Při obědě ulovil krysu. Byl teď úžasně mrštnej. Nabízel mi z ní kousek, ale mně se zvedl žaludek a musel jsem se jít vyblinkat. Škoda toho jídla, co jsem před tím snědl.

V noci, když si myslel, že spím, vyplížil se tatínek vždycky ven a vracel se se zakousnutou slípkou nebo králíkem, nejspíš to byly ty, co měla na dvorku naše sousedka. To, co mi z nich nechal, jsem si vařil v hrnci nebo někdy jedl jen tak, jako on.

Celý dny jsem teď listoval ve starejch obrázkovejch časopisech nebo spal. Tatínek už nemluvil, jenom vrčel, ale už mě to tolik neděsilo. Zvyknul jsem si.

Ráno mě probudily divný zvuky. Tatínek ležel v rohu stočenej do klubíčka, celej se třásl a tiše skučel.

"Tatínku, tatínku, co je ti?" vykřikl jsem a vrhnul se k němu. Vedle něho ležela lahvička od zelených pilulek, prázdná. Pochopil jsem, že mu prášky došly. Hrozně moc je potřeboval.

Tatínek se začal na zemi svíjet a sténat. Nevěděl jsem, co mám dělat. Nemohl jsem běžet pro pomoc, protože dveře krytu byly zamčený a kód znal jenom tatínek. Každý den ho měnil, pro jistotu, jak říkal.

"Tatínku, jakej je dneska kód?" zakřičel jsem mu do ucha. Ale on mě nevnímal, z pusy mu tekla pěna a žlutý oči mu vylejzaly z důlků. Rozbrečel jsem se. Couval jsem před tím hrozným pohledem až ke stěně, kde mě dloubal do zad roh skřínky s všelijakým haraburdím.

Otočil jsem se a uviděl tam krabičku s obrázkem chciplý krysy a vzpomněl jsem si na tatínkovy pejsky.

Nasypal jsem do skleničky s vodou všechen prášek z krabičky a přinesl to tatínkovi.

Podíval se na mě uszlzenejma žlutejma očima a já mu pomohl skleničku vypít. Měl asi hroznou žízeň, vyzunknul ji najednou, a pak na mě vytřeštil oči a popadl se za břicho.

Začal sebou zmítat a já jsem dostal děsnej strach a běžel jsem od něho pryč. Zavřel jsem se na záchodě, sesunul se na zem u dveří a brečel jsem tam tak dlouho, až jsem vyčerpáním usnul.

Když jsem se probudil, bolela mě hlava a celej jsem byl takovej otupenej, jako když jsem měl kdysi horečku. Všude bylo ticho a já vstal a opatrně nakoukl do pokoje.

Tatínek ležel v rohu a nehýbal se. Díval jsem se na něho, div jsem si oči nevykoukal, ale nepohnul se. Nedejchal.

Rozplakal jsem se znova. Bylo tu tak ticho, žádný zvuky zvenku tady ani nemohly být slyšet. Betonový zdi byly najednou takový cizí, všechno tu bylo najednou cizí.

A venku možná číhají oni. Nevěděl jsem sice úplně jistě, jestli opravdu existují, ale co když jo?

A kdo mi teď bude nosit jídlo?

Sedl jsem si do opačného rohu, než ležel tatínek, a poslouchal jsem, jak mi hlady kručí v břiše.